

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Na pošlji. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petičvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Volivci!

Dne **14. grudna** se vršijo volitve v deželni zbor iz splošne skupine.

Na podlagi sklepov zaupnikov na shodu dne 16. nov. priporoča Slovenska Ljudska Stranka sledeče kandidate:

1. Za sodna okraja **Kranj in Škofjaloka:**

Evgen Jarc,

c. kr. profesor v Ljubljani.

2. Za sodne okraje **Litija, Radeče, Višnjagora:**

Dr. Ivan Zajc,

zdravnik v Ljubljani.

3. Za **Ljubljansko okolico:**

Miha Dimnik,

kmet v Jaršah ob Savi št. 6.

4. Za sodne okraje **Kočevje, Ribnica, Velike Lašče, Žužemberk:**

Dr. Vladislav Pegan,

advokat v Ljubljani.

5. Za sodne okraje **Ilirska Bistrica, Lož, Postojna, Vipava:**

Jernej Ravnikar,

nadučitelj v Trnovem.

6. Za sodna okraja **Kamnik in Brdo:**

Ivan Lavrenčič,

dekan v Kamniku.

7. Za sodne okraje **Kranjskagora, Radoljica, Tržič:**

Janez Piber,

župnik v Bohinjski Bistrici.

8. Za sodne okraje **Kostanjevica, Krško, Mokronog, Trebnje:**

Janez Hladnik,

župnik na Trebelnem.

9. Za sodne okraje **Črnomelj, Metlika, Novo Mesto:**

Martin Matjašič,

župan v Rosalnicah.

10. Za sodne okraje **Cirknica, Idrija, Logatec, Vrhnika:**

Anton Kobi,

posestnik in trgovec na Bregu pri Borovnici.

Volivci S. L. S! Volite **soglasno** te može, za katere so se slovesno izrekli zaupniki naše stranke in katere Vam sè zavestjo priporočamo, **da so vredni Vašega in našega zaupanja.**

Pri teh volitvah se gre za to, da **Slovenska Ljudska Stranka pridobi trdno večino v deželnem zboru**, in s tem zadobi možnost izvajati svoj **ljudski program** v okviru deželne zakonodaje in uprave tekom prihodnjih pet let.

Na **Vas** je, častiti volivci S. L. S., da se to zgodi: **odvisno je le od Vaše zavednosti in edinosti!**

Tedaj dne **14. tekočega meseca vsi na volišče** in vsi kot eden mož oddajte glasove za izkušene, značajne može, ki Vam jih priporočamo.

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, dne 7. grudna 1908.

Osredni volivni odbor S. L. S.

Dr. Ivan Šusteršič,

načelnik.

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M. (Dalje.)

Našel sem vse potrte, kakor je bilo naravno. Sodnik je sedel sključeno, bled kakor zid, in premišljeval škodo, v katero nas je zapeljal. In eden izmed šestorice mornarjev na sprednjem delu ladje ni bil mnogo boljši.

»Tamkaj je človek,« je dejal kapitan Smolett, in pokazal z roko proti njemu, »ki je novinec v tej stvari. Skoro onesvestil se je, doktor, ko je začul oni krik. Še kaj takega in pridruži se nam.«

Povedal sem kapitanu svoj načrt in medsebojno sva potem dognala vse njegove podrobnosti.

Postavili smo starega Redrutha v hodnik med kabino in prednjim delom ladje s tremi ali štirimi nabasanimi puškami. Hunter je pripeljal čoln okoli zadnjega dela ladje, in Joyce in jaz sva začela nalagati vanj zaboje s smodnikom, puške, vreče

pečenca, sod suhe svinjine, sod konjaka in mojo neprecenljivo ročno lekarnico.

Sodnik in kapitan sta pa ostala na krovu in poslednji je poklical krmarja, ki je bil najvišji mornar na ladji.

»Gospod Hands,« je rekel, »tukaj sva dva izmed nas z dvema samokresoma v rokah. Ako dá kdorkoli izmed vas šestorice kakoršnokoli znamenje, obleži na mestu.

Bili so zelo iznenađeni in po kratkem posvetovanju so se zbrali pri srednjem delu hišice nad kabino, brez dvoma z namenom, prijeti nas od zadaj. Ko so pa videli, da jih tamkaj čaka v zapahnenem hodniku Redruth, so se takoj vrnili nazaj in neka glava se je zopet prikazala na krovu.

»Doli, pes!« je zavpil kapitan.

In glava je zopet izginila in za nekoliko časa nismo ničesar več slišali o teh zelo bojazljivih mornarjih.

Medtem smo z največjo naglico naložili čoln, kolikor smo smeli. Joyce in jaz sva zlezla skozi zadnja vrata doli in zopet odrinila proti obrežju kakor hitro sva le mogla veslati.

Ta druga vožnja je še bolj vznemirila straže pri obrežju. »Lillibullero« je zopet utihnil, in ravno predno smo jih izgubili izpred oči za ovinkom, je eden izmed njih

skočil na suho in izginil. Mikalo me je skoro, da bi spremenil svoj načrt in uničil njihove čolne, vendar sem se bal, da ne bi bil Silver in ostali v bližini in da se ne bi potem vsled prevelike drznosti vse izjavilo.

Kmalu smo dospeli do suhega na ravno isto mesto, kakor poprej, in začeli prenašati živila in ostalo v ostrog. Vsi trije smo naredili prvo pot težko obloženi in smo zmetali naše blago preko ograje. Nato smo pustili Joyca za stražo — sicer enega samega moža, ki pa je imel pol tucata pušk — Hunter in jaz pa sva se vrnili k čolnu in se obložila vdrugič. Tako smo delali brez odmora, dokler ni bilo vse blago na varnem; potem sta obadva služabnika ostala v ostrogu, jaz pa sem z vsemi svojimi močmi veslal k »Hispanioli« nazaj.

Da bi še enkrat poskusili naložiti čoln, se je zdelo bolj drzno, kakor je v resnici bilo. Oni so seveda imeli to prednost, da so bili močnejši po številu; mi pa smo bili močnejši po orožju. Niti eden izmed onih na suhem ni imel puške in predno bi zamogli streljati s samokresi, smo se nadejali, da se jih iznebimo najmanj pol tucata.

Sodnik me je pričakoval pri zadnjem

oknu. Vsa njegova slabost je izginila. Vjel je vrstico in jo privezal, nato sva pa začela zopet na vso moč nalagati čoln. Svirajina, smodnik in pečenec so tvorili tovor, in po ena sablja za sodnika, mene, Redrutha in kapitana. Ostalo orožje in smodnik smo vrgli v morje v dve in pol niti globoki vodi, tako da smo mogli videti, kako se je svitlo jeklo daleč pod nami na peščenem prođu lesketalo v solnce.

Med tem časom je začelo morje pritekati in ladja se je zibala okoli sidre. Slišali smo slabe klice v smeri proti čolnomu, in akoravno smo bili vsled tega brez skrbi glede Hunterja in Joyca, ki sta se nahajala bolj proti vzhodu, smo morali vseeno hitro odriniti.

Redruth se je umaknil s svojega prostora v hodniku in skočil v čoln, ki smo ga potem prepeljali okoli zadnjega dela ladje, tako da bi bilo bolj priročno za kapitana Smoletta.

»Sedaj pa, možje,« je rekel, »ali me slišite?«

Nobenega odgovora ni bilo čuti iz prednjega dela.

»K tebi, Abraham Gray — k tebi govorim.«

Še vedno nobenega odgovora.

Useučiliško vprašanje.

Dunaj, 6. decembra.

V četrtek, dan po jubileju, je imelo slovensko dijaštvo vseh treh struj skupen shod za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Prisilili so ga do tega dogodki na dunajskem vseučilišču, nekvalifikovano postopanje graškega rektorja in pa razpoloženje pri Nemcih, ki se posebno razodeva v pisanju nemških časopisov in v predlogu za italijansko vseučilišče v gosposki zbornici. Italijani so si priborili svoje vseučilišče z revolverji. Italijani morajo dobiti univerzo, pravijo Nemci, vlada jim je silno postrežljiva; v najkrajšem času jim jo bo dala. Na nas se ne spomnijo niti Nemci, kaj šele vlada; zato je slovensko dijaštvo spomnilo Nemce in vlado, da so tudi Slovencem veliko dolžni, v prvi vrsti pa vseučilišče.

Shod je imel skupni slovanski značaj. Razun Poljakov in Čehov se ga je udeležilo mnogo Srbov in Hrvatov, večino je tvorilo slovensko dijaštvo. Navzoči so bili kot zastopniki »Narodne zveze« državni poslanci dr. Krek, dr. Korošec in dr. Rybář.

Shod otvori v imenu sklicateljev Mirko Božič (Danica). Pozdravi udeležence in izvaja: »Zakaj smo se zbrali, vemo, ker čutimo. Žalostno je naše življenje na avstrijskih univerzah. Nemcem ni bilo dovolj, da so pregnali slovenski jezik iz vseučilišča, sedaj nas hočejo še izstradati. Odločno zastopamo stališče, da se jezikovno vprašanje ne reši brez nas, ker bi se sicer rešilo proti nam. Kakšni škandali se gode dan na dan, zlasti v zadnjem času, po naših univerzah! Ti nedostatki, bodi milo rečeno, bodo odpadli, samo slovensko univerzo nam dajte! Za slovensko univerzo stopamo v boj; ne nastopamo z brahijalno silo, ampak zakonito pot. Obračamo se na naše poslance, da nas podpirajo v tem boju za svoje kulturno ognjišče. Obrnili se pa bomo tudi k živemu vrelcu, k ljudstvu. V boj, novi boj, za slovensko univerzo. Z nami je pravica, Bog in sreča.«

Milan Koren (Tabor) prinaša pozdrave od tovarišev v Gradcu. Pred tednom dni je začel jugoslovanski vseučiliščni odsek v Gradcu svoje delo. Povod je dal rektor Hildebrand. (Pfuji klici.) Na desko v avli je dal nabiti članek iz židovske »N. F. Pr.«, članek, kjer so Slovenci izigrani proti Nemcem in Italijanom. Mislil je, da bomo molčali. Nastopilo pa je slovensko dijaštvo in zahtevalo, da tisti za Slovence tako sramotilni članek odstrani in da jim prepusti vseučiliško dvorano, da na akademskih tleh manifestirajo za slovensko vseučilišče. Dosegli niso nič. Slovensko dijaštvo je pričakovalo pred vseučiliščem svojo deputacijo, a ta jim ni mogla naznaniti rektorjevega odgovora, ker so nemški burši s svojim huronskim kričanjem to preprečili. Nastal je tepež, tekla je slovenska kri, slovenski dijak se je nezavesten, s krvjo oblit zgrudil na tla in še sedaj so ga nemške akademične barabe obdelavale s palicami. Tekla je slovenska kri in v tem trenutku, ko smo tu zbrani, je slovensko dijaštvo v Gradcu doseglo uspeh ali pa teče zopet slovenska kri. V tem trenutku vas prosim, da stojite vi ob nas, kot mi pri vas.

Poljak Adamecki zagotavlja pomoč poljskega dijaštva; slovenska univerza je skupna zadeva vseh avstrijskih Slovanov.

»Gray«, je začel zopet gospod Smollett nekoliko glasneje, »jaz zapuščam to ladjo in ti ukazujem, da greš s svojim kapitanom. Vem, da si v srcu dober človek in smem reči, da tudi nikdo izmed ostalih ni tako zloben, kakor se dela. V roki držim svojo uro; dam ti trideset sekund časa, da se mi pridružiš.«

Nastal je molk.

»Pridi, moj dobri fant,« je nadaljeval kapitan, »ne obotavljaj se toliko časa. Z vsako sekundo pripravljam v nevarnost svoje življenje in življenje teh dobrih gospodov.«

Naenkrat je nastal metež, glas udarcev in Abraham Gray je z veliko rano od noža na obrazu pritekel h kapitanu, kakor pes na živžganje.

»Jaz sem z vami, gospod,« je rekel.

In v naslednjem trenutku sta on in kapitan skočila k nam v čoln — in odrinili smo in odveslali.

Kmalu smo pustili ladjo daleč za seboj, vendar še nismo bili na obrežju in v našem ostrogu.

XVII. POGLAVJE.

Zdravnik pripoveduje dalje: poslednja vožnja čolna.

Peta vožnja je bila popolnoma drugačna kakor ostale. Naš mali čoln, v katerem smo se vozili, je bil zelo preobložen.

Čeh Dobal toplo govori za našo zahtevo. Z ozirom na univerzo v Pragi in zadnje praške dogodke vemo, kaj pomeni in kaj je narodu vredna univerza. Vsi Slovani morajo Slovencem pomagati.

Za predsednika je bil izvoljen V. Zalokar (Slovenija). Besedo da L. Kemperlu (Danica), ki govori: Razmere na naših vseučiliščih. Razmere, v katere smo prijadrali, so od dne do dne neznosnejše. Ako bi ne videli, da je ta boj samo še agonija starega sistema, ki se težko loči od svojega prostora na solncu, ako bi ne upali, da iz tega vrvenja in kipeanja, ki se širi vsepovsod, vzraste za nas boljše bodočnost, tedaj bi nam ne preostajalo drugega, kakor nastopiti z brahijalno silo in zmagati ali pasu. V sedanjih razmerah živeti, bi bilo življenje za nas nevedno.

Terrorizem nemškega burševstva se vedno bolj širi, zavzema oblike, ki morajo razburiti najbolj pohlevnega človeka. Avtonomija univerz obstoji v tem, da na njih samovoljno gospodarijo nemški burši. Pred leti so nas označili za nadležne goste, in stremljenje njihovo je, da nam dokažejo, da smo akademiki druge vrste, da smo povsod od njih odvisni, in to imenujejo akademično svobodo. Prišlo je tako daleč, da kdor ni z njimi, ni varen svojega življenja. Prav je imel oni, ki je vprašal: »Kje je univerza?« »Pojdite kar naprej, in ko jih dobite po hrbtu, vedite, da je tam univerza.« Tudi pri študijah ovirajo slovenskega dijaka. V seminarjih, v kate-rega prav težko kdo pride, mora požreti marsikatero bridko, ker drugače ga vržejo ven. V laboratoriju dobijo Nemci štiri, pet aparatov za material, Slovenec komaj enega. Pri podporah se sliši zlasti zadnje čase pesem, ki se glasi: »Sind Sie ein Krainer?« In to pri vseh, od prvega do zadnjega. Največji škandal pa je, da so sedaj postali burši protektorji menze. Ker se tem gospodom zljubi, naj bo Slovan lačen. In pri tem jim gre na roko in v pomoč še javna policijska oblast. Da je to v evropski državi mogoče, kar je drugod nemogoče, se izvaja iz tega, ker se buršev boje vsi rektorji in senati. Kar ne dobi sankcije od buršev, mora izginiti. Z bengalično lučjo osvetluje to dejstvo razgovor, ki ga je imel eden navzočih tovarišev z graškim rektorjem. Rektor mu reče: »Obsojam ravnanje Nemcev.« Slovenski akademik mu pravi: »Nabijte to izjavo!« »Ne smem.« — Postopanje profesorjev pri izpitih, kolokvijih, je preveč občutno, znano vsem tovarišem. Ena največjih nesramnosti pa je, da burši lahko zborujejo na univerzi ne samo o svojih stanovskih zadevah, ampak za »Südmarko« in »Schulverein«. Mi še v mestu težko dobimo prostor. Krivica pri vsakem koraku. Osvetlim na kratko še dunajske izgrede. Obsojamo jih vsi. Obsojati pa moramo samovoljno ravnanje buršev, katerim je svetost avle le takrat pri srcu, dokler varuje njihove junaške čine. Mi take avtonomije ne rabimo. Policija naj ne hodi v avlo. Univerza pa, če hoče varovati svojo avtonomijo, naj si preskrbi dovolj varnostnih organov. Najodločnejše se pa zavarujemo proti pristranskim pedelom.

Iz Gradca ste že slišali poročilo. Tovariši v Gradcu so lahko zagotovljeni naše dejanske in moralne podpore. Konča: Slovenski narod je vsled teh razmer gospodarsko in znanstveno oškodovan, individualnost nas vseh trpi, zato: »Vun s slovensko univerzo!«

Pet odraslih mož, in trije izmed njih — Trelawney, Redruth in kapitan — nad šest čevljev visoki, je bilo več, kakor je zamogel nositi. In k temu pride še smodnik, svinjina in vreče kruha. Rob čolna zadaj se je skoro dotikal vode. Večkrat smo jo nekoliko zajeli, in moje hlače in krila moje suknje so bila popolnoma mokra, predno smo prišli kakih sto korakov daleč.

Kapitan je odredil, da smo pripravili čoln v pravi položaj in sedaj je ležal nekoliko bolj ravno. Toda vseeno smo se bali dihati.

Na drugi strani pa je morje zopet pritekalo — močan, valujoč tok je tekkel skozi zaliv proti zahodu, se obrnil potem proti jugu in proti morju skozi preliv, po katerem smo zjutraj dospeli. Celotaj majhni vali so bili nevarni našemu preobloženemu čolnu; najhujše pa je bilo, ker nas je tok zanesel iz našega pravega pota in od našega izkrcevališča za predgorjem v stran. Ako bi pustili, da bi nas nesel seboj, bi morali priti do suhega ravno poleg čolnov, kjer so se vsak trenutek vtegnili prikazati morski roparji.

»Ne morem ga voditi proti ostrogu, gospod,« sem rekel kapitanu. Jaz sem krmaril, onadva pa, on in Redruth, sta na vso moč veslala. »Pritok ga nese doli. Ali morete malo bolj močno veslati?«

(Dalje.)

K besedi se oglasi dr. Korošec: Pozdravljam vse navzoče v imenu vseh slovenskih, srbskih in hrvaških poslancev, ki smo sedaj združeni v eni »Narodni zvezi«. (Gromovito odobravanje.) Prišel sem v imenu vseh dokumentiranih, da smo solidarni z vami. Premalo bi bilo, če bi prišel samo dokumentirat. Od nas morate in imate pravico, da zahtevate, da Vam pomagamo v boju za našo univerzo. Italijani so z revolverji potisnili slovensko univerzo v ospredje. Oni bodo dobili svojo univerzo, ker to zahteva zunanja politika, ravno tako notranja, dasiravno ne toliko, kakor našo, ampak gospod Tittoni rabi pomoči in baron Aerenthal mu pomaga. Toda istočasno z italijanskim vseučiliščem se mora rešiti tudi slovensko. In predno ste se vi zbrali tukaj in predno smo slišali vaše želje, je »Narodna zveza« že sklepala o tej stvari. Sklenili smo: Med italijansko in slovensko univerzo je strog junctum. Mi priznavamo Italijanom pravico do univerze, ker jo po narodnem načelu, ki je sedaj glavno, priznavamo vsakemu narodu. »Narodna zveza« vzame slovensko vseučiliško vprašanje z vsemi silami v svoje okrilje; strašili se ne bomo niti najhujše opozicije. Paralelno se morati rešiti. »Zveza« je dovolj močna, da spravi to vprašanje vsaj korak naprej. Vsi člani Zveze so zavezani v proračunski razpravi vedno in vedno povdarjati to točko, in prvi govornik, poslanec Fon je to že storil. Slovensko univerzo bomo branili z vsemi silami. Označili smo pred vsem, kar nas z Italijani razdružuje. Ne pustimo, da stoji italijanska univerza v Trstu. Mnenje vseh Jugoslovanskih poslancev in celega jugoslovanskega naroda je: Trst spada v našo interesno sfero; zato ne dovolimo italijanskih kulturnih zavodov v Trstu, ker bi s tem vzdrževali svoje sovražnike. — S tem mislim, sem dal tudi smer debati: Slovensko univerzo v Ljubljano.« Na praktično stran vas opozorim: o vseh dogodkih na univerzi, v menzi in podpornih društvi, informirajte našo »Narodno zvezo«, ki bo vse storila, da vam da popolno pomoč. Izrekli smo se tudi za reciprociteto zagrebških izpitov. Želimo vam uspehov na celi črti. Upam, da ste zadovoljni vi in cel narod. (Burno odobravanje, dolgotrajno ploskanje.)

Predsednik V. Zalokar se zahvali dr. Korošču in »Narodni zvezi« in podeli besedo dr. Rybářu: »Ne bom govoril kot poslanec, ampak o dogodkih v Trstu, ki so v ozki zvezi z dogodki na univerzi. Čudovito in občudovanja vredno je, s kakšno vnemo Italijani agitirajo za italijansko vseučilišče. Ne agitira samo akademična mladina, zreli možje, ampak srednješolci, otroci in celo deklice. V štrajkarskem odboru so stale tudi deklice. Na shodu v »Politeama Rosetti« so se vsi izrekli za svojo zahtevo: Italijansko univerzo v Trst! Velikanski spreved je šel po mestu, slišali so se klici na razne adrese, nosili so zastave, ki niso bile avstrijske, vladi so kričali Abbaso! Veličastno se demonstrirali za svojo zahtevo, ki je manj vredna kakor naša. Italijanski dijaki so do zadnjega časa uživali predpravo, da so polagali izpite v laškem jeziku. Profesori niso znali italijanščine in dijak z dobro namazanim jezikom je odgovarjal vse kaj drugega, nego kar je moral. Nemci sedaj kljub strelom pridigajo, da so Italijani velik kulturni narod, od katerih da so celo Nemci dobili svojo kulturo. Nemški politiki imajo strah pred Tittonijem. In dasiravno se z njimi drugače postopa, vendar nastopajo tako odločno. Kako se pa z nami. Pravijo: Slovenci so zaostali, zato niso vredni napredka. Čudna je ta logika, a pri Nemcih je taka. Mi pa moramo ideo za slovensko vseučilišče zanesti med ljudstvo, da se ne bo govorilo: trije, štirje agitatorji to zahtevajo, ampak, da bo cel narod klical iz enega grla: Mi hočemo slovensko univerzo! (Silno odobravanje in ploskanje.)

Besedo dobi Leopold Boštjančič (Slovenija): Brezpravni gostje smo, dan na dan požiramo trpke besede profesorjev. Rektorji hočejo pomiriti dva naroda s tem, da tretjega sramotijo. Pričakovali smo, da nam država da prostovoljno pravico, pričakovali smo, da nam nihče ne bo oviral in zapiral lastnega svetišča znanosti in vede. Pa kaj se je zgodilo: ko je jugoslovanska delegacija v državnem zboru zahtevala slovensko univerzo, se je vzdignil cel zrak proti, očitali so ji, da hočejo s tem onemogočiti državni zbor.

Mi smo pa hoteli in hočemo pokazati, da smo tu, da obstojimo in stojimo v boju, za pravice, ki nam gredo po božjih in človeških postavah! — Mi ne klonimo duhom, ker smo maloštevilni. Malodušnosti ne poznamo; Spartancev je bilo samo 300 in nas je več. Vladi kličemo: Dovolj je! Odslej hočemo biti pravilegitimni otroci Avstrije!

Govornik se ozre v zgodovino. Že pod Jožefom II. so prosili kranjski stanovi, naj jim vrne modroslovno šolo, ki je obstojala do l. 1819. Pod Francozi smo imeli svojo univerzo. Francozi so nas že pred 100 leti smatrali za dovolj zmogljive za vseučilišče, vlada v Avstriji nas še po 100 letih ne. L. 1848. je v kromeriškem državnem zboru priznal minister Stadion pravico za slovensko vseučilišče, zato smo dobili leta 1849. dve slovenski stolici v Gradcu. Pod Bachovim absolutizmom je otrpelo to življenje in gibanje, a zamrlo ni; tabori so slovensko univerzo zopet spravili v ospredje in od tedaj zanaprej se je ob vsaki priliki ponavljala naša zahteva po vseučilišču. Ne bom zavračal vseh predsodkov in ugovorov; ti so izgovori beatorum possidentium, enega, ki nekaj ima, a noče dati. Dotaknem se le ugovora: Sposobnih učnih moči nimate. V nas je živo prepričanje, da narod, ki je dal svetu Vego, Kopitarja, Miklošiča, ni tako nesposoben, da ne bi te težkoče premagal. Greh nesposobnosti pade nazaj nanje. Vlada naj nam hitro dá, da ne izgubimo zaupanja vanjo, vsaj provizorično rešitev. Nihče noče kar tja-vendan žrtvovati svoje studije in bodočnost; vlada naj omogoči, da se slovenski docenti habilitirajo na avstrijskih vseučiliščih, predavajo slovensko, tvorijo slovenske izpraševalne komisije. Našim akademikom naj daj stipendije, da se izobrazijo za bodoče profesorje na slovenski univerzi. Pravijo tudi, da bi slovenska univerza ne imela eksistenčnih pogojev. Črnoviška univerza ima manj slušateljev. In če plačamo manj davkov, ali je potem nimamo pravice dobiti, kar nam ne dajo, dajo pa Italijanom?

Ko se je razširil dim po dunajski avli, se je prebudila tudi naša gluha vlada. Pomirili so Italijane, da imajo 2000 let staro kulturo, da so njihovi učitelji. Naj dobe Italijani svojo univerzo, a v Trstu ne; ne damo se jim s tem na nož. Dve tretjini prebivalstva v Primorju je slovenskega, vsi zastopi so po večini v italijanskih rokah; zastopni se starši trudijo, da bi svojim otrokom priborili vsaj slovenske ljudske šole. Če Italijani že sedaj tako delajo, kaj bodo šele, če dobe v Trstu svojo univerzo. To bi bila naša narodna smrt, italijansko uradništvo bi zagospodovalo nad nami. Zakličimo Italijanom: Roko proč od Trsta! Vlada pa, če že noče videti iredente v Trstu, naj vé, da se pride v Trst samo preko slovenskega naroda.

Hrvat Dvorniković govori k točki: Reciprociteta izpitov na zagrebški univerzi v Avstriji. Zagrebški izpiti se ne priznavajo; razlogi so, ker ni nekaj stolic, katere so potrebne, n. pr. za avstrijsko državno pravo. Zakaj jih ni? Ker ni reciprocitete. Uvesti jih pa nočejo, češ, da bi jih nihče ne obiskoval. Priznaite reciprociteto, pa bo univerza popolna in dobro obiskana. Niso vsega krivi samo Madjari. So še drugi krivičniki. In vsled teh je hrvatsko dijaštvo prisiljeno hoditi na avstrijske univerze, kjer trpi v vseh oziрах. Pridružuje se v imenu Hrvatov protestu Slovencev in zahteva, da se enkrat za vselej prizna reciprociteta.

Za besedo poprime Srb Oklobdžija, ki fino osvetli slučaj Bernecker. Dunajski profesorji so poklicali za naslednika Jagiću Nemca Berneckerja. Nemec na stolici slovenskih jezikov! Kakšna učena glavica pa je to? Napisal je rusko-nemški glosar; primerjajoč jezikoslovec je. Ali nimamo Vondfaka in Rešetarja? Naše znanstvene sile so dokazale, da smo na tem polju enakovredni in morda še višji od Nemcev.

Hamerlic (Sava) prebere resolucije, ki obsojajo škatle na univerzi, postopanje rektorja v Gradcu, zahtevajo slovensko univerzo v Ljubljani, protestirajo proti italijanski v Trstu in odločno zahtevajo reciprociteto zagrebških izpitov in zavračajo namero vlade, poklicati Berneckerja na dunajsko slovensko stolico.

Resolucije so bile navdušeno sprejete s soglasnim odobravanjem.

Predsednik zahvali in pozdravi drž. poslance dr. Kreka, dr. Korošca, dr. Rybářa in tovariše, dá navodila za obhod pred parlament in zaključuje to lepo zborovanje.

× × ×

Okrog 350 akademikov je korakalo v čveterostopu pred parlament. Šli so demonstrirati pred državni zbor za slovensko vseučilišče. Policije se je kmalu nagnalo lepo številu; zasedla je državnozbornsko rampo, niti deputacije, sestoječe iz zastopnikov vseh dunajskih in graških slovenskih in hrvaških društev ni pustila v parlament, kakor ste že poročali. Dijaki so stali na trotoarju in peli »Hej Slovani!« Glasno so se razlegali klici: »Vun s slovensko univerzo v Ljubljani!« Policija je začela takoj brutalno nastopati. Suvali so dijake, medicince V. je zagnal policaj ob kandelaber, topli so dijake za uho, policija na konjih je s silo potiskala dijaštvo črez

Ring proti ljudskemu vrtu. Hotela jih je razkropiti; pri dvornem gledališču bi se skoro posrečilo, pa dijaštvo se je zopet zbralo v vrste in šlo, gnano od policije, proti univerzi. Odkritih glav so peli »Lepa naša domovina«. Pred univerzo se ustavijo in kličejo: »Vun s slovensko univerzo v Ljubljani!«

Policija je začela nasilno razganjati. 12 dijakov, večina Slovencev, je bilo aretiranih. Vzrok: udeležili so se demonstracij. Razne sumljive eksistence so pomagale policiji. Neko človeče pograbi dijaka, ga objame in kriči: Ta je bil tudi zraven. Policaj priteče in straža 5 mož odpelje fanta na policijsko ravnateljstvo. Dr. Korošec se je zgražal nad brutalnim nastopanjem policije. Nekaj fantov je bilo obsojenih na 50 kron, drugi pa bodo naznanjeni deželnemu sodišču.

× × ×

Deputacija jugoslovanskega dijaštva je šla k ministrskemu predsedniku Bienerthu. Deputacijo je vodil dr. Šusteršič, ki je dobro tolmačil želje dijaštva in naroda. Podali so ministru spomenico, ki slove:

A. Jugoslovansko dijaštvo slej kot prej odločno zahteva odpravo nezgodnih razmer na avstrijskih vseučiliščih in popolno principiarno in faktično enakopravnost.

B. Jugoslovansko dijaštvo priznava Italijanom pravico do vseučilišča, a protestira proti osnovanju takega v Trstu.

C. Jugoslovansko dijaštvo odločno zahteva kar najhitrejšo rešitev slovenskega vseučilišnega vprašanja.

D. Jugoslovansko dijaštvo odločno zahteva priznanje izpitov in študij na vseh fakultetah zagrebške univerze v celi Cislajtani.

D. Jugoslovansko dijaštvo, prepričano, da imamo Slovani dovolj sposobnejših moči za slovansko stolico na dunajskem vseučilišču, odločno protestira proti eventualnemu imenovanju profesorja Bernckerja za to mesto.

Jugoslovansko dijaštvo, izjavljajoč, da bo zastavilo vse svoje moči v kar najhitrejši uresničenje teh opravičenih zahtev, prosi Njegovo Ekscelenco gospoda ministrskega predsednika, da ga v tem boju kar najizdatneje podpira.

Bienerth je odgovoril, da bo stvar skušal zadovoljno rešiti. Menda ne bo imel časa. V petek je bila deputacija graškega dijaštva pri voditelju naučnega ministristva, ki se je jasno pritožila zaradi rektorja in nevarnosti v Carigradu. Kančera je obljubil strogo preiskavo.

Kaj pomeni zaupnica Tittoniju?

Rim, 6. decembra.

Velika večina, ki se je v italijanski zbornici izrekla za trozvezi prijazno politiko, se različno komentira. Nemški listi, zlasti avstrijski, zamerijo Tittoniju, da je sklenil prijateljsko zvezo z Rusijo, češ, da hoče Italija takorekoč na dveh konjih jahati, biti zvesta trozvezi, obenem pa zagurati si mesto v naročju takozvane trojente Rusija-Francija-Anglija. Pravijo tudi, da je zaupnica, ki jo je zbornica z 297 proti 140 glasovom izrekla Tittoniju, sploh zunanji politiki sedanje vlade, izgubila ves pomen s tem, da je vojni minister zahteval novega večmilijonskega kredita za armado. Nadalje jim ni všeč, da je ministrski predsednik Giolitti stisnil roko bivšemu ministru poslancu Fortis, ki je proti Avstriji ubiral kaj ostre strune.

Komentari nemških listov so pomanjkljivi in tudi v tem in onem oziru napačni. Zbornica je odkritosrčno odobrila Tittonijevo politiko. V prvi vrsti je zbornica manifestirala za mir. To je poudarjal Tittoni, je poudarjal celo Fortis, so poudarjali vsi poslanci večine in le Barzilaj in Chiesa sta rožljala z orožjem. Ni ga bilo poslanca večine, ki ne bi teh dveh republikanov starega kova, ki sta dober mož, ampak za časom zaostala, desavuiral; ministrski predsednik je vse to resumiral v stavkih:

»Pravim, naj bo naša vojaška sila taka ali taka, vlada je morala tako postopati kakor je. Dobro je včeraj poudarjal poslanec Fortis, da največji interes, ki ga ima Italija, je mir. Imamo rešiti velike probleme: Gospodarsko povzdigo južne Italije, izboljšanje delavskih razmer, reformo šolstva... Naša dežela neprestano napreduje gospodarsko in finančno. In da bo ta napredek še raste, je treba miru, previdnosti in tudi moči.«

Predvsem se je pokazalo, da je italijanski parlament odločno proti temu, da bi se zaradi aneksije Bosne in teritorialnih kompenzacij za Srbijo in Črno goro začela vojska. O tem ni moč dvomiti. Ko je

Chiesa, ki je bil v Belgradu, predlagal, naj vlada aneksije ne odobri, in pozival zbornico, naj se postavi na čelo tistim balkanskim narodom, ki hočejo streti v Bosni verige tujstva ter spominjal poslanca na Mazzinija in Garibaldi, je večina zbornice tako ropotala, da je govornika bilo komaj mogoče razumeti; kadar je povedal kaj posebno krepkega, je začela večina vpiti, ironično vzklikati in za vsakim stavkom so Chiesa pozivljali, naj neha.

Značilno je tudi, da ravno irredentovske fraze o Tridentu in Trstu pri večini zbornice niso našle niti najmanjšega odobravanja, to poudarjajo tudi vsi listi brez izjeme.

Kar se pa tiče prijateljskega dogovora, ki se je nedavno sklenil med Italijo in Rusijo, in balkanske zveze, katero Italija očito podpira, kakor je Tittoni v svojem govoru povedal, mora pravično misleč človek reči, da bi Tittoni bil slab minister, ako ne bi bil tako storil. Italija pač stoji na stališču, da se ravnotežje na Adriji ne sme izpremeniti in ima s svojega stališča čisto prav. Njen dogovor z Rusijo, o katerega vsebini Tittoni javnosti seveda ni informiral, gotovo določa to, da se postavi avstrijskemu prodiranju na Balkanu nasproti federacija balkanskih narodov, neizvzemši Turčije. Avstrija se mora odpovedati Solunu in Albaniji. Na konferenci se bo seveda odpovedala formalno le pravicam, katere ji dajeta § 25 in 29 berlinske pogodbe.

Da Italija skrbi za svoje oboroženje, tudi ni nič čudnega. Kaj se utegne še vse zgoditi do spomladi, ko se skliče konferenca? Kaj po konferenci, ako se ponesreči? Italija mora biti za vsak slučaj pripravljena, kakor je brez dvoma tudi Avstrija.

Da Tittoni obenem ostaja pri trozvezi, obenem pa koketira z ostalimi velesilami, je silno pametno in modro. Od obeh zvez ima Italija koristi. Dozdaj si pa obe trozvezi še ne nasprotujeta tako, da bi si Italija ne mogla pri obedveh zagotoviti toplega kotička. Če torej izvzamemo patus o avstrijskem vseučiliškem vprašanju, je Tittonijev govor bil jako srečen in glasovanje ter komentarji zbornice k temu govoru dokaz, da Italija postopa korektno, ker je to zanjo edino pametna in koristna politika.

Preveliki optimisti seveda ne smemo biti. Kadar bo Italiji le kazalo, bo iz trozveze izstopila. Kazalo pa ji bo šele tedaj, ko bo imela močno in na vse pripravljeno armado na kopnem. Na to pa bo morala še nekaj časa čakati...

Z Balkana.

Ojačenje vojaštva v Bosni in Hercegovini in Dalmaciji.

Graški listi poročajo: V Bosno, Hercegovino in v Dalmacijo odpošljejo več bataljonov gorskih baterij, več kavalerijskih eskadronov in nekaj pionirskih stotnij. Obenem se razdeli sarajevska pehotna divizija in se ustanovi nova v Banjaluki. Ob črnogorski meji se poviša število gorskih brigad na osem. Pomnožitev zadene skupno armado, deloma pa tudi ogrsko deželno brambo, ker se zastraži tudi meja v okolici Pančeve, Oršove in Zemuna. Vse čete na jugovzhodu dobe povišane pristojbine.

Novi armadni zbor v Bosni.

Dunaj, 7. decembra. Vlada naznaja, da se osnuje v Bosni novi 16. armadni zbor poleg že obstoječega 15. 16. zboru se postavi na čelo fml. Varešanin.

Povišanje mirovnega stanja.

Dunajski listi poročajo: Kakor je napovedala vojna uprava, so se z vlaki odpeljali transporti nadomestnih rezervistov in v tem namenjenih rekrutov k svojemu oddelkom v Bosno in južno Dalmacijo, da se ondi poveča mirovno stanje. Zlasti sta pri tem prizadeta peštanski IV. armadni zbor, ki je odposlal v Bosno 10 bataljonov, nekako 1500 mož, in temešvarski, ki jih je odposlal ravno toliko. Prizadeta nista prav nič III. in XIV. zbor. — Gorška »Soča« piše: Vojaki za Bosno in Hercegovino so se peljali v soboto skozi Gorico. Opoldne jih je bilo na državnem kolodvoru štiri bataljone. Klicali so »Na zdar!« in »Živio!«, ko so se pripeljali s posebnim vlakom v Gorico. Vojaki so se peljali skozi Ljubljano. V Bosno gredo v pomnožitev čet XV. zboru.

V Bosni

je vlada prepovedala streljanje ob slovenskih prilikah z ozirom na sedanje razmere, ko so strogo zastražene železnice in krožijo ob meji močne patrulje.

V Srbiji so vznevoljeni na kralja,

ker je čestital ob jubileju našemu vladarju. Vlada noče prevzeti odgovornosti za če-

stitko. Vojna stranka s prestolonaslednikom na čelu odločno nasprotuje kralju in zunanjemu ministru Milovanoviću. Naš cesar se je kralju Petru brzojavno zahvalil za čestitko. Med srbskimi politiki in državniki je čestital poslaniku ob jubileju edini general Gruič.

Pismo srbskega kralja italijanskemu kralju.

Drugi sin srbskega kralja, Aleksander, obišče Rim in izroči ob tej priliki italijanskemu kralju pismo srbskega kralja Petra.

Kralj Peter se zahvaljuje ruskemu tisku.

Belgrad, 7. dec. Kralj Peter se je potom urednika »Nov. Vremena«, Berzovskega, zahvalil ruskemu časnikarstvu za prisrčno zavzemanje za srbsko stvar.

Milovanović naj dementira.

Belgrad, 7. dec. »Dnevni List« poziva zunanjega ministra dr. Milovanovića, da dementira poročilo »Nov. Vremena«, da bi bil Izvolski rekel, da je Rusija privolila v aneksijo Bosne in Hercegovine. Ako tega ne stori, mora pasti ne le Milovanović, marveč ves kabinet.

Milovanović popravlja.

Srbski zunanji minister Milovanović izjavlja, da mu ni rekel Izvolski, kakor poroča »Novo Vreme«, da je pritrdila Rusija aneksiji, marveč da je govoril z Izvolskim predno se je sestal z Aehrenthalom in da mu je Izvolski rekel, da pripravila Avstro-Ogrska aneksijo in da ne bo mogel prepričati proklamacije o prikloplitvi.

Okupacija Srbije in Črne gore?

Belgrad, 7. dec. Tukajšnji listi objavljajo in komentirajo članek v Danzerjevi »Armeezeitung«, da morata Srbija in Črna gora izginiti s površja zemlje, Avstrija dobiti hegemonijo na Balkanu ter se spremeniti v federativno državo.

Prestolonaslednik, ki ne plačuje meničnih dolgov.

»Otačbina« poroča, da je napumpal srbski prestolonaslednik, predno je odpoštoval v Peterburg, neko belgrajsko banko za 30.000 frankov, ki jih pa zdaj noče povrniti. Tudi kralj noče poravnati sinovega dolga. Če princ ne plača, ga bo banka tožila.

Srbski prestolonaslednik poroči turško princesinjo?

Zemun, 7. dec. V Belgradu splošno govorijo, da se poda kraljevič Jurij v kratkem v Carigrad, da se poroči z neko turško princesinjo.

Srbija ne išče posojil?

Belgrad, 7. dec. Vladne »Srpske Novine« dementirajo vest inozemskih listov, da išče Srbija v inozemstvu posojila.

Ažija se dviga.

Belgrad, 7. dec. Ažija na zlato je začela naglo rasti. V dobro poučenih krogih trdijo, da je temu kriva brezvestna špekulacija.

Ruska vseučilišča za Srbijo.

Belgrad, 7. dec. Več ruskih vseučilišč je že odgovorilo na spomenico belgradske univerze glede aneksije Bosne in Hercegovine. Odgovori so polni simpatij srbskemu narodu in izražajo nado, da mora pravična srbska stvar zmagati.

Bolgari proti Srbom.

V Sofiji so zelo razburjeni, ker Srbija ne priznava bolgarskih potnih listov z napisom bolgarsko kraljestvo.

Srbski konji skozi Bolgarijo.

Bolgarska vlada je dovolila prevoz 1000 v Rusiji nakupljenih konj skozi Bolgarijo.

Ureditev turško-črnogorske meje.

Carigrad, 7. dec. Te dni je bil tukaj podpisan zapisnik o ureditvi turško-črnogorske meje. Skoro vsi sporni kraji so odstopljeni Črni gori.

Knez Nikolaj piše sultanu.

Cetinje, 7. dec. Knez Nikolaj je izročil skaderskemu valiju za sultana lastno-rčno pismo, v katerem mu sporoča, da Črnogorci ne zahtevajo kompenzacij od Turčije, marveč od Avstro-Ogrske. Vali ponese pismo v Carigrad.

Bojkot.

Bojkot proti avstro-ogrskemu blagu v Turčiji se še množi. Boje se, da se razširi bojkot tudi na nemško blago.

Cilji balkanskega odbora v Londonu.

Belgrad, 7. dec. Predsednik balkanskega komiteja v Londonu, Buxton, je izjavil nekemu ameriškemu časnikarju, da je cilj balkanskega odbora, skleniti zvezo vseh slovanskih držav na Balkanu s Turčijo in Rusijo proti Avstro-Ogrski.

HRVATSKI SABOR RAZPUŠČEN?

»Egyetertes« in »Magyar Hirlap« poročata iz političkih krogov, da bo hrvatski sabor v kratkem sklican in takoj razpuščen. Novih volitev se ne bo razpisalo.

IZOLACIJA NEMČIJE.

Berlin, 7. dec. Izolacija Nemčije je vedno hušja. Ravnokar sta Japonska in ameriške Združene države sklenile dogovor glede na Daljni Vzhod. Da se je Nemčija pri tem prezrla, je zelo značilno. Nemški listi se boje, da ne bi Avstrija odpadla od Nemčije. Glasila katoliškega centra po pravici poudarjajo, da so izolacije Nemčije krivi Vsenemci, ki so nakopali Nemčiji sovraštvo celega sveta. Cesar Viljem II., ki je tudi sledil vsenemškemu sanjam, zdaj sam uvidi, da njegova politika pomenja za Nemčijo katastrofo.

VZORNA MOSKOVSKA POLICIJA.

Preiskava o znanem policijskem škandalu je dognala, da pripada 150 tajnih policistov moskovskim hudodelcem. Poleg mestnega glavarja je bilo prijetih tudi šest gubernijskih uradnikov.

Dnevne novice.

+ **Volivno gibanje.** Na prvi strani prinašamo oficijelni imenik kandidatov S. L. S. za volitve v splošni kuriji danes teden (14. t. m.) — Pozivljemo somišljenike, da zapišejo imena in naslove kandidatov **natančno tako, kakor je navedeno na prvi strani našega današnjega lista.** — V Ljubljani v mestu S. L. S. po resnem vsestranskem preudarku **to pot** ne postavi kandidatov in se vsi ljubljanski somišljeniki pozivljejo, da se volitve vzdre. — Ta abstenenca v Ljubljani je utemeljena v letos nastalih posebnih ljubljanskih razmerah. — Naši ljubljanski somišljeniki naj pokažejo strogo disciplino S. L. S. tudi s tem, da v Ljubljani ne gre nijeden na volišče in se sploh ne vtiča v ljubljansko volivno gibanje. **Tem živahneje pa naj se somišljeniki po deželi udeležijo agitacije in volitve, da bo zmaga dne 14. grudnia tem sijajnejša.** Dan 14. grudnia 1908 naj pomenja začetek **nove dobe** za našo kranjsko deželo, dobe ljudskega gospodarstva v deželi!

+ **Vseslovenski kmečki stanovski shod.** Od raznih strani prihajajo pritožbe od kmetov, ki so naperjene proti novi predlogi za starostno zavarovanje. Z ozirom na to opozarjamo vse slovenske kmete iz vseh krajev, da se bo vršil v Ljubljani stanovski kmečki shod, ki se bo pečal samo z vprašanjem starostnega zavarovanja. Kmetje naj se v največjem številu udeležijo tega shoda in naj si napišejo vse pomisleke, katere lahko že pred shodom pošljejo svojim poslancem. Shod se bo pravočasno naznanil.

+ **Na Viču se vrši jutri ob pol enajstih dopoldne shod v »Katol. izobraževalnem društvu«, na katerem se predstavi kandidat za ljubljansko okolico Miha Dimnik in poroča tudi državni poslanec Povše. Na shodu bo govoril dr. Rožič o pomenu »Kmečkih zvez«.**

+ **Shod v Cirknici.** Včeraj popoldne ob 3. uri se je predstavil v Cirknici volivcem gospod kandidat S. L. S. Anton Kobi, ki je razvil svoj program. Njegova kandidatura je bila soglasno z navdušenjem sprejeta. Na shodu so še govorili poslanec dr. Ignacij Žitnik, kaplan Podbevšek, trgovec Lavrič in deželni poslanec Drobnič, ki je priporočal volivcem disciplino na dan volitve.

+ **Volivna shoda.** Jutri se vršita volivna shoda v Zatičini in St. Vidu. Govori kandidat S. L. S. g. dr. Ivan Zajec.

+ **»Kmečka zveza« za Belokrajino** ima volivni shod na Suhoru dne 13. t. m. Začetek popoldne ob 3. uri. Vabijo se vsi volivci.

+ **Shod »Kmečke zveze« za ljubljansko okolico** je bil včeraj na Ježici. Na shodu so govorili kandidat Miha Dimnik, poslanec Mandelj in posestnik Ahlin. Na shodu pri Devici Mariji v Polju se je tudi predstavil kandidat Miha Dimnik in sta tudi govorila poslanca Gostinčar in Mandelj.

+ **Petdesetletnico rojstva** je obhaja! v sredo, dne 2. decembra, prelat Andrej Kalan, kanonik in vodja deške sirotišnice »Marijanišča«. Znano je delovanje tega zaslužnega moža v javnem življenju; saj je ni občeokorne zadeve, pri kateri bi on ne bil sodeloval s svojimi izrednimi silami v zadnjih desetletjih. Bog živi prelata, da dočaka še lepših sadov, ki jih rodeva od njega usejano seme!

+ **Zborovanje »Katoliške učiteljske zveze«.** Danes in jutri zborujejo na Dunaju delegatje »Katoliške učiteljske zveze«; »Slovensko zvezo« zastopa nadučitelj Ivan Štrukelj.

Shod radi slovenske univerze v Ljubljani je včeraj v Trstu uspel najsijajnejše. Velika dvorana »Narodnega doma« je bila tako natlačena, kakor še nikdar. Udeležili so se shoda tudi slovenski socialni demokratje, ki so se izjavili za laško v Trstu, kar pa je provzročilo tak hrup, da je bil shod skoro razpuščen. Shod se je izrekel za slovensko univerzo v Ljubljani in proti italijanski v Trstu. Po zborovanju so zborovalci šli ob pevanju in vzklikih po mestu. Pred »Narodnim domom« so se razšli. Ko so se pa vračali šentjakovski udeležniki mimo znane kavarnе »Volta di Chiozza«, sprejme jih silno življenje, kar je zadoščalo, da so Slovenci, kakor bi trenili, planili po njih in jih tako nakléstili, da so enega rdečkarja odpeljali vsega v krvi z razklano glavo. Ko so planili Slovenci pri kavarni »Chiozza« po iredentovcih, predla je istim zelo huda, ker prav pred kavarno zidajo zdaj hišo, kjer je velik kup opeke, katero so Slovenci pograbili, kakor bojno orožje. Lahko so se umaknili v kavarno, v tem je pa prišla policija, pred katero so pa Slovenci izginili, tako da policija ni imela drugega pred seboj, nego tresoče se revčke v kavarni, katere je pa tudi radi miru odstranila. Naši ljudje ne morejo pozabiti zdnjih laških klicev in petje: »Va fuori d'Italia, va fuori stranier!« — »Tu nismo v Italiji!« to je nekako geslo Slovencev. — Socialisti Regent je bil na shodu radi neumestnih opazk izžvižgan.

Za župnijo Polica je prezentiran č. g. Josip Švigelj, ekspozit na Vrhopolju pri Moravčah.

Umrla je nadučiteljica žena gospa Frančiška Perko, rojena Smuk, na Suhoru pri Metliki dne 3. t. m., v starosti 42 let. Svetila ji večna luč!

Umrla je v Dol. Logatcu dne 4. t. m. po dolgi in mučni bolezni, večkrat prevedena s tolažili svete vere, blaga gospa vdova Ivana Marguč, rojena Brus. Ob njenem preranem grobu žaluje vsa logaška fara, zlasti Dolenji Logatec. Mnogo dobrot je na tihem, ne da bi za to vedela širša javnost, izkazala njena blagodejna roka. Največja je gotovo ta, da je še za živa dala za novo faro v Dol. Logatcu 19.000 kron in tako omogočila, da se kmalu ustanovi nova fara. Naj počiva v miru blaga gospa, njena duša pa naj uživa za služeno plačilo pri Njem, ki vse dobro plačuje! Pogreb bo v nedeljo, dne 6. t. m., ob pol štirih popoldne.

Pogreb Oberdankove matere porabil so iredentovci v demonstracijo. Poklonili so venec z laško trobojnico in napisom: »Materi mučenika.«, kar je pa policija zaplenila. Pod ključ je dala tudi nosilce venca. — Po vsej Italiji so bili včeraj shodi, na katerih so proslavljali »velikega narodnega mučenika Oberdanka«. — Sestra pokojnega je poročena s tržaškim fotografom Franceschinis. Sestri pošiljajo sožalja iz Italije. Tako se dela za laško univerzo v Trstu!!

Predavanje je priredilo včeraj popoldne »Slov. katoliško izobraževalno društvo« v Ribnici. Predaval je član »Zarje« g. stud. iur. Josip Ilc o avstrijski zgodovini od leta 1848 do 1908. Isti predavatelj nadaljuje to stvarno v istem društvu jutri popoldne ob treh v dvorani hranilnice in posojilnice v Ribnici.

Odbor »Katoliškega političnega društva« v Ljubljani je imel pod predsedstvom g. dr. Šusteršiča sejo in je sklenil, da vsled mnogostranskih pojasnil soglasno nasvetuje velč. g. župnika Jos. Prištova kot člana v vodstvo S. L. S. Načelnik stranke g. dr. Šusteršič je nato v smislu § 8. novih organizacijskih pravil S. L. S. po nasvetu in sklepu »Katoliškega političnega društva« v Ljubljani poklical gospoda župnika Jos. Prištova v vodstvo S. L. S.

Umrl je v Trstu g. Hrabroslov Razem, ki je skozi dobo 20 let igral važno vlogo v narodnem življenju tržaške okolice.

Pogorel je v noči od 6. na 7. t. m. posestniki vdovi p. d. pri Zajcu v Spodnjem Bitnjem št. 2 župnije Žabnica pod. Gasilno društvo žabniško je bilo kmalu na licu mesta v službi.

Vabilo k proslavi trojnega jubileja, katero priredi Marijina družba na Breznici v praznik Brezmadežnega Spočetja M. D., v torek, dne 8. decembra 1908, v prostorih stare šole. — Spored: 1. »Trem kronam — poklon«. Zložil Fr. S. Finžgar. Deklamujejo štiri dekleta. 2. »Lurška pastirica«. Igrokaz v petih dejanjih. Spisal dr. Robert Weissenhofer, poslovenil L. S. — Začetek ob 6. uri zvečer. — K obilni udeležbi se najljubneje vabi.

Koroške novice

k Umrl je v Vogrčah pri Pišberku č. g. Anton Slatinšek, župnik v pokoji. Rajni je bil doma iz Šmarja na Štajerskem, je pastiroval med drugim kot kaplan v Rogški Slatini, v Trbovljah in kot župnik

na težavni župniji sv. Kunigunde na Pohorju. Zadnjih pet let je preživel v Vogrčah. Rajni je bil zelo priljubljen zaradi svojega odkritosrčnega značaja, ljubeznivega občevarja, zaradi svojega rodoljubnega in demokratičnega mišljenja. Bil je tudi učen in vsestransko izobražen mož, se je do zadnjega vrlo zanimal za vse pojave javnega življenja. Umel je naš čas kakor malokdo drugi; bil je star po letih, a mlad po duhu. Bil je tudi korespondent osrednjega meteorološkega zavoda na Dunaju. — Pogreb se je vršil danes, 8. t. m., ob 2. uri popoldne. R. i. p.!

Ljubljanske novice.

lj Ljubljansko krščansko-socialno delavstvo in ljubljanske deželnozborske volitve. Včeraj dopoldne se je sklenilo na shodu slovenskega krščansko-socialnega delavstva po obširni razpravi, ki so se je udeležili deželni poslanec in deželni odbornik dr. Evgen Lampe, dr. Zajc, Zabukovec Vinko, dr. Rožič, Trefalt, Golmajer, Sluga in Moškerc, da se ljubljansko slovensko krščansko-socialno delavstvo deželnozborskih volitev v Ljubljani ne udeleži. Shod strogo naroča vsem somišljenikom in somišljenicam, naj v tem smislu nastopajo in agitirajo. Boj v Ljubljani naj izvojujejo med seboj liberalci in socialni demokrati. Noben naš somišljenik naj se ne da preslepiti agitatorjem ene ali druge stranke, da bi šel volit za nje.

lj »Katoliško mladeniško društvo« je včeraj prav vzpodbudno proslavilo jubilej papeža Pija X. in cesarja Franca Jožefa I. Slavnost, katere se je udeležilo mnogobrojno občinstvo in so jej dali sijaj navzoči odlični gostje presv. knezoškof dr. Anton B. Jeglič, stolni dekan M. Kolar, državni poslanec dr. J. Ev. Krek, msgr. profesor dr. Aleš Ušeničnik i. dr., se je vršila v lično ozaljšani dvorani »Rokodelskega doma«. Visoka jubilarja je proslavljala društveni predsednik Alojzij Stroj, ki je tudi povdarjal, da je »Katoliško mladeniško društvo« še posebno dolžno slaviti njuni jubilej, ker sta papež Pij X. in cesar Franc Jožef I. izredna prijatelja in dobrotnika mladine. Koncem govora so pevc navdušeno zapeli cesarsko in papeško himno. Po proslavi je »Katoliško mladeniško društvo« v občno zadovoljnost izvršilo vse točke sporeda, sestavljene za slavnostni večer. Nastop pevskega zbora pod vodstvom g. Gruma je pokazal, da društvo pridno goji petje; zlasti solist Avgust Jeločnik je žel burno pohvaloval. Tamburaši (dirigent gospod Franc Jeločnik) so tako spretno udarjali, da so morali na glasno zahtevo občinstva še pomnožiti spored. Zlasti pa je vsem navzočim ugajala opereta »Po zaklad«. Vse vloge so bile spretno porazdeljene; igranje, kretanje in petje je bilo tako dobro priučeno in s tako spretnostjo izvršeno, da nam je opereta nudila prav prijeten užitek. Dobroznani igralec na odru »Rokodelskega doma«, g. R. Vrančič, je kot Kolomajnar znal udahnuti vsi uprizaritvi pravo živahnost; imel pa je okoli sebe tudi spretno mlade moči, zlasti moramo pohvalno omenjati kmeta Janeza in njegova sinova, dalje učitelja in krojača. Tudi nastop drugih kmetov, biričev itd. nas je zadovoljil. Igra ima zdravo jedro, da »pridna roka, čvrsta dlan, — koplje srečo vsaki dan«, in je bila prav primerna za naš spored slavnostnega večera, ko je rokodelska mladina praznovala papežev in cesarjev jubilej.

lj Miklavžev večer glasb. društva »Ljubljana« v »Unionu«. »Union« združuje, zlasti pa društvo »Ljubljana« postaja središče veselega družabnega življenja, ker vsaka prireditev doseže vrhunec dovršenosti. V soboto pa je bilo še posebej nekaj izrednega. — Občinstva — ne le malega — ampak tudi odraslih — je bilo toliko, da je bila dvorana mnogo pretesna, ker natlačena sta bila tudi balkon in galerija. Res krasna je bila druga točka: nastop deškega zbora ob spremljevanju glasovira in violin. Gosp. Gorup ima neoporečno zaslugo, ker izvajanje dveh ljubkih pesmic je bilo vzorno ter sprejeto z glasno pohvalo. Še bolj pa tej točki sledeči nagovor g. dr. Jeršeta otrokom, — ki je prišel »predragim otročičem nekaj povedat, — otroke pozdravit, pa Miklavžu pot pripraviti.« — V krasnem in vendar preprostem govoru je povdarjal, da so tri reči najlepše: Zvezde, rožice in nedolžno otroško oko. — Saj je tudi Gospod hožal male, rekoč: pustite otročiče k meni! — Veselo razpoloženje je vladalo med njegovim govorom in burnega odobravanja ni hotelo biti konca. — Govoru je sledilo izborno tamburanje mladega zbora zopet pod vodstvom g. Gorupa z isto preciznostjo, kot popred petje. Izvrsno! Sledila je nato naitežje pričakovana točka. — Godba je zaigrala koračnico, luči so gogasnile. Med tem se je začelo piskanje, grom in med čarobno razsvetlavo je nastopil Miklavž v družbi običajnih spremljevalcev v resnici sijajno. Dekorativna stran

prireditve je dosegla triumfalen efekt. Vhod v peklo, sipajoči ogenj, razsvetljava v raznobirnih lučih je mladi svet kar frapiralo. In ti hudobci poredni! Pa koliko jih je bilo! Niti ganili niso otroci z očesom, tako pozorno so sledili v resnici tudi izbornim vajam vrlih telovadcev. — Medtem ko je Miklavž obhodil vso dvorano, proizvajali so hudomušni parkelji vsakovrstne točke za zabavo; tudi osliček in opica sta vzbujala veselo zanimanje. Vmes pa je nastopil z znano virtuoznostjo g. pl. Sladovič. Veselih src je odhajala mladina, ki je dobila koncem večera bogatih daril, pa tudi odrasli so bili jako zadovoljni z v resnici krasno prireditvijo. Prireditev se je nekoliko zakasnila vsled »Slovenske Filharmonije«, ki naprošene skušnje z malimi dečki prejšnji dan ni hotela izvršiti, v soboto zvečer je pa skušnjo pričela še-le takrat, ko je bilo treba nastopiti! Zato je odpadel na stop moškega zbora »Ljubljane«, da občinstvo ni predolgo čakalo na glavno točko. Že pri zadnjem družbinskem večeru smo opazili, da »Slovenska Filharmonija« meni, da je samo za filharmonične koncerte ter je že takrat tozadevno primerno ponagajala. Priznamo, da je ta godba glede filharmoničnih koncertov res vrhunec, vendar smo mnenja, da se godba s tem svojim stališčem ne bo mogla vzdržati. Nič ne bi tudi njej škodovalo, ako bi na večeru, prirejenem za otroke, svirala nekaj veselejših skladb in ako bi na ploskanje bila nekoliko radodarnost z dodatki. To je dobra godba, le jako — komoda. Če meni, da je komodnost nekaj, s čimur bo postala še popularnejša, se moti. »Slovenska Filharmonija« naj ne ubije sama sebe. Prijatelji smo odkritosrčnosti in ker smo zato, da se »Slovenska filharmonija« vzdrži, smo napisali te besede. Merodajni faktorji naj pri takih prireditvah dobe primerno srednjo pot.

lj Predavanja jutri v »Slovenski krščansko-socialni zvezi« ne bo. Prihodnje predavanje se vrši v torek, 15. t. m., in bo predaval g. dr. Lenard.

lj Umrl je včeraj na Dolenjski cesti v pokopjeni nadučitelj Josip Bizilj. Pogreb bo jutri ob pol 3. uri popoldne z Dolenjske ceste pred Kramarjem k sv. Križu. Pokojnik je bil star šel 48 let. Zapustil je vdovo in osem nepreskrbljenih otrok. N. v m. p.!

lj Shod v »Mestnem domu« je včeraj priredilo levo krilo narodnonapredne stranke. Govorili so dr. Oražem, dr. Žerjav in Ribnikar ter so bile v smislu izvajanja sprejete resolucije, ki zahtevajo od vlade, da stori vse, da preneha vojna nevarnost. Vlada in krona naj storita konec sedanjemu režimu polit. presekacijam na Hrvaškem. Shod je pozval vlado, da takoj otvori v Ljubljani pravno fakulteto in protestiral, da bi se splch katero drugo vseučiliško vprašanje prej rešilo kot slovensko in da bi se izbral Trst za sedež laškega vseučilišča. Shod je obsodil preki sod v Pragi in izrekel Čehom sočustvovanje. Končno je shod odobral opozicijsko stališče »Narodne zveze« in zahteval od zveze slovenskih poslancev, da nadaljujejo z vso odločnostjo pričeti boj za slovenske pravice proti ponemčevalnem vladnem sistemu ter preprečijo z najradikalnejšo obstrukcijo germanska nasilstva. V imenu Čehov se je na shodu zahvaljeval član slovenskega gledališča g. Bohuslav. — Glede tega shoda povemo le to, naj nasprotniki ne pozivljajo naših poslancev, kaj naj store, ker tako se sloge ne sme umeti, da bi se dali naši poslanci komandirati od različnih Ribnikarjev in Žerjavov. Naj ne pozabijo ti liberalci, da je v »Narodni zvezi« deset naših poslancev! Če hoče kdo na Slovenskem prirejati shod in manifestacije o skupnih stvareh, mora to napraviti v sporazumu z nami. Da bi se s slogo okoriščevali ti radikalni svobodomiselci, to ne gre in se mora preprečiti. Le ne preveč predrzno!

Zadeve, o katerih se je govorilo na shodu, niso nove, imajo jih že v rokah poslanci »Narodne zveze«.

lj V mirno Ljubljano je bilo v soboto poklicanih z dežele 180 orožnikov. Celo iz Zirov so prišli orožniki v Ljubljano. Ljubljana pa je bila tudi včeraj mirna, je mirna danes in ostane mirna. Zato ni treba orožniškega aparata, pa tudi za dunajske policiste je že čas, da zapuste Ljubljano. Ali so pa morda resnične govorice, da so radi tega toliko časa v Ljubljani, ker se nekdo izmed njih ženi pri Galetovi Lini?

Malopriden fant Klemens Daniel je dobil pred porotniki eno leto zapor.

Umrla je prodajalka v Prešernovih ulicah Julijana Bajc.

lj »Abzug!«, zakričal je pred ljubljansko kazino mlad fantč, a ko ga je orožnik zagrabil za vrat, dostavil je naglo »Bier!« in orožnik ga je izpustil, ker »Abzugbier« še ni prepovedano klicati.

lj Shod ljubljanskih zaupnikov narodnonapredne stranke se vrši danes ob 8. uri zvečer v »Mestnem domu«.

lj Košutovi emisarji v Ljubljani. Dr. Žerjav je na včerajšnjem shodu med drugimi izjavil, da je Košut par dni preden je postal minister, poslal svoje emisarje tudi k somišljenikom dr. Žerjava v Ljubljano, naj prično nasilno postopanje proti Avstriji, a Čehi, Srbi, Hrvatje in Slovenci so to odklonili.

lj Filharmonični koncert »Slovenske filharmonije« je bil včeraj v »Unionovi« dvorani izvrsten, a preslabo obiskan. Poročilo smo morali radi nedostajanja prostora odložiti.

lj Umrl je Franc Mihelič, posestnik in gostilničar v Trnovem. Svetila mu večna luč!

lj Kat. mladeniškemu društvu v Ljubljani je daroval g. Franc Safran, cerkovnik pri sv. Jakobu v Ljubljani, 45 raznovrstnih knjig poučne in zabavne vsebine. Za ta velikodušni dar, ki je izdatno pomnožil društveno knjižnico, se društvo prav iskreno zahvaljuje in kliče: Bog plačaj blagemu dobrotniku!

Telefonska in brzojavna poročila.

PROTI SLOVANOM.

Dunaj, 7. dec. Zveza nižjeavstrijskih Nemcev je zborovala 6. t. m. na Dunaju. Protestirali so, češ, da prodirajo Slovani, kakor so tudi protestirali proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča. Zborovalci so nato priredili izprevod pred vseučilišče, kjer jih je razkropila policija. Prijeli so do 60 oseb.

MIRNA NEDELJA V PRAGI.

Praga, 7. dec. Včeraj je bilo v Pragi po sedmih tednih mirno. Prikope, trg sv. Vavla in ostale glavne mestne ulice so bile polne ljudi, kakor je to navadno ob praznikih in ob nedeljah. Da je v Pragi preki sod, se je poznalo po tem, ker so krožile po Pragi močne orožniške in policijske patrulje.

NEMŠKI BURŠI GROZE S SPLOŠNO STAVKO.

Praga, 7. dec. Praški burši agitirajo za splošno stavko nemških buršev po celi Avstriji, če vlada po odpravi prekega sode v Pragi ne prekliče prepovedi o nošenju barv.

OTVORITEV AKADEMIČNE MENSE.

Dunaj, 7. dec. Danes bi se imela otvoriti akademična mensa. Revni dijaki so bili jako razočarani, ko so našli vrata zaprta. Menso niso otvorili, ker nemškonalionalni dijaki niso garantirali za mir.

PARLAMENTARNO MINISTRSTVO.

Dunaj, 7. dec. Napram vestem, da je položaj za parlamentarno ministrstvo ugodnejši, izve vaš poročevalec, da so težkoče velike, skora nepremagljive.

SLOVENSKI DRAGONEC ARETIRAN.

Dunaj, 7. dec. Pri včerajšnjih demonstracijah nemškonalionalnih buršev je bil aretiran tudi dragonec 5. dragonskega polka iz Gorice, Slovenec Vedrnjak, ki je skupno z redarji potegnil sabljo in šel na demonstrante.

SLOVENSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

Praga, 7. dec. Tukajšnje slovensko in hrvaško dijaštvo je sklenilo glede na slovensko vseučilišče podobno resolucijo kot dunajsko.

TRGOVSKI SHOD V MARIBORU.

Maribor, 7. dec. Slovenski trgovski shod se je dobro izvršil. Posebno velika je bila udeležba iz Središča in Ptuja. Ustanovi se trgovsko društvo.

LINHARTOVA POROTNA OBRAVNAVA.

Maribor, 7. dec. Porotna obravnava proti Linhartu je preložena.

PREPREČENA ČEŠKA POROTNA RAZPRAVA V HEBU.

Heb, 7. dec. Nemci so preprečili v Hebu češko razpravo. Šlo se je za Čeha Karola Krala, ki je bil obdolžen, da je rnil na plesu dve osebi. Razprava bi se bila morala vršiti češko, a ko so hebški Nemci to doznali, so pričeli agitirati proti češki porotni razpravi. Posredovalo je namestništvo, ki se je ustrašilo Nemcev, da se je vršila razprava nemško in da so bile zaslišane češke priče po tolmaču.

RUSIJA IN ITALIJA.

Rim, 7. dec. Časopisi poročajo, da so med Italijo in Rusijo sicer ne pismeni, ampak taki ustmeni dogovori, ki določajo precizno zblizanje Rusije in Italije.

SRBIJA IN RUSIJA.

Belgrad, 7. dec. Staroradikalna stranka je s potovanjem Pašiča v Peterburg jako zadovoljna. Vse svobodomiselne stranke v dumi so za aktivno pospeševanje

nje jugoslovanskih interesov po Rusiji. Pašić je nastopil za to, da se vrže Izvoljskega, ki nima razumevanja za vseslovansko in ruskega poslanika v Carigradu, Sinovičeva, ki je nasprotnik Srbije.

ČEŠKA ŠOLSKA STAVKA.

Praga, 7. dec. Ker je obljubila vlada v nemškem ozemlju pet čeških šol, se najbrže še ta teden konča češki šolski štrajk.

PREPOVEDAN SOCIALNO-DEMOKRAŠKI SHOD V PRAGI.

Praga, 7. dec. Policija je prepovedala socialnim demokratom shod s sporedom: »Češka socialna demokracija in nevarnost vojske na Balkanu«.

NA ČAST IZ ZAPORA IZPUŠČENIM ITALIJANSKIM VSEUČILIŠNIKOM.

Dunaj, 7. dec. Dunajski italijanski vseučiliščniki so priredili na čast petim iz zapora izpuščenim dijakom komerz, ki se ga je udeležilo do 100 italijanskih dijakov. Poslanec Bugattu so se brzojavno zahvalili, ker je posredoval, da so dijake izpustili. Izjavili so, da mora vlada obljubljeno italijansko vseučilišče ustanoviti edino-le v Trstu.

PREDSEDNIK AVSTRIJSKEGA »LLOYDA« UMRL.

Trst, 7. dec. Umrl je predsednik avstrijskega »Lloyda, Ernst Dreher.

Neuspevajoči otroci

se hitro zboljšajo, ako uživajo Scottovo emulzijo. Boljšanje se pokaže že pri rabi prve steklenice Scottove emulzije.

Scottova emulzija je sladka kakor crême in jo radi uživajo in lahko prebavljajo. Scottovo emulzijo priporočajo zdravniki vseh dežel najtopleje.

Cena originalne steklenice : 2 K 50 vin. :
: Dobi se v vseh lekarnah. :

3209

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancom, da je umrla naša preljuba mati, tašča, teta, gospa

Julijana Bajc
roj. Kokalj

danes v nedeljo, dne 6. t. m. zvečer, po dolgi bolezni, previdena s svetotajstvi, stara 63 let.

Pogreb bo v torek, dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Predrago rajnico priporočamo prijaznemu spominu in pobožni molitvi.

Ljubljana, 6. decembra 1908.

Franc, župnik, **Meke**, nadučitelj, sinova; **Marija**, hči; **Josipina** roj. **Grobolišek**, sinaha.

2238 31

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8

priporoča v lastni živalnici izdelano

perilo

za otroke, gospe in gospode. Za izdelovanje perila doma priporoča svojo bogato zalogo platna in šifona v vseh širinah in kakovostih, švicarsko vezenje, prte in prtiče, brisalke i. t. d. Kakor znano le dobro blago in zelo primerne cene.

Naročila za venkaj točno in zanesljivo.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. decembra.

Pšenica za april	13 —
Pšenica za oktober 1. 1909.	11-36
Rž za april 1. 1909.	11-88
Oves za april	8 90
Koruzna za maj 1. 1909	7 60

Efektiv 5 dražje

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pojavnost v 24 urah
5	9. zveč.	743.1	1 0	sr. jvzh.	oblačno	
6	7. zjut.	44.8	-1.2	sr. vzh.		0 0
	2. pop	44.3	0.2	sl. svzh.	jasno	
Srednja včerašnja temp. 1.2°, norm. — 0.3°.						
7	9. zveč.	45.0	-3.5	sl. jvzh.	pol. obl.	
8	7. zjut.	45.0	-9.7	sl. jvzh.	jasno	0 0
	2. pop.	44.4	-1.7	brezvetr.		
Srednja predvčerašnja temp. — 1.5°, norm. 0.4°.						

Pozor, kmetje in fantje!

Naslov je: **P. Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 65. (Slavonija).** Denar se pošlje naprej ali s poštнім povzetjem. 3145 10—1

Prvotna slika Matere Božje na Sv. Gori pri Gorici,

katero je podaril Oglejski patrijarh **Marko Grimani** svetišču leta 1544., slikana na cedrovino, 3208 3—1

je naprodaj

v Gorici pri trgovcu s starinami
Ivan Gyra
ulica Contavalle št. 7.

Razpisuje se služba 3 04 2—1

organista in cerkvenika

na **Bučki**. Zahteva se organist-ceciljanec, prednost ima samec-rokodelc. Letna plača 700 K; **nastop 1 januarja 1909.**

Župni ur. d. sv. Matilja Ap. na Bučki dne 4. decembra 1908.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, osobito se priporočajo pri zaprtju in nerednem odvajanju, pehanju, kongestiji, pomanjkanju teka krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja 3143 10—1

Delovanje izvrstno, vspeh siguran. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaestorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P JURIŠIĆA, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

3206

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancom tužno vest, da je Bogu, vsegamogočnemu dopadlo poklicati k Sebi gospo

Franciško Perko

nadučiteljevo soprogo,

ki je umrla dne 3. decembra ob 1/26. uri zvečer 42 let stara, previdena s sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb predrage rajne je bil 5. dec. ob 10. uri dopoldne.

Nepozabno rajniko priporočamo v blag spomin in molitev.

Suhor, 5. decembra 1908

Ivan Perko, nadučitelj, soprog, **Fanči**, **Pavli**, **Vaoslav**, **Ivan**, **Alojzija**, otroci.

Zahvala.

Ob britki izgubi naše predrage matere in soproge, gospe

Franciške Perko

izrekamo vsem sorodnikom, prečastiti duhovščini, orožništvu, c. kr. poštari, Marijini deklinški družbi, prijateljem in znancom in vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku, našo najiskrenejšo zahvalo.

Suhor, 5. decembra 1908.

Žalujoči ostali.

!Stojte!

Ne smatrate

Ceres

Jedilno mast

(kokosovih orehov)

za najboljšo? „Ceres“ mast ni le naj-lnejša in najčistejša, ampak tudi naj-cenejša in najizdatnejša mast, kar jih poznam.

Ženitna ponudba.

Mlad mož išče družico, staro od 21 do 30 let, ne premajhne velikosti, ki bi imela 500 K v gotovini. Odgovori se na vsako pismo. Ponudbe na upravnishvo „Slovenca“.

3169 2—2

Zahvala.

Povodom odlikovanja z viteškim križcem **Franc Jožefovega** reda sem dobil od svojih mnogih prijateljev in znancev toliko lepih voščil in častitek, da mi ni mogoče se vsem posebej zahvaliti; zato se s tem vsem pr-srčno zahvaljujem, želeč jim vse dobro, kar služi v njih častni in večni blagor.

Řibnica, 6. decembra 1908.

Fr. Dolinar
dekan.

3207

Potovalca

sprejme dobro upeljana zavaroval-nica proti požarnim škodam. Plača po dogovoru. Pojasnila pri našem upravnishvu.

3205

1—1

POZOR!

Nauk o zdravilih

navaja, da se mora zdravemu človeškemu telesu s hrano, bolnemu, malokrvnemu pa v obliki zdravil vsak dan dovajati okoli **5 centigramov** železa, da ostane zdrav.

Tri jedilne žlice = 45 g (vsakdanja poraba

železnatega vina

Iekarnarja

G. PICCOLIJA v Ljubljani c. in kr. dvornega dobavitelja obsega 5 ctg železa.

Vina **China Serravallo** z železom (po analizi gospoda prof. doktorja Friseniusa v Wiesbadenu) bi pa nasprotno morali použiti odrasli cel liter, otroci pa pol litra vsak dan, da bi dovedli organizmu enako množino,

Pollitrska steklenica Piccolijevega železnatega vina stane **2 kroni**, poštni zavojček s tremi steklenicami ter s prosto zavojnino in poštino **6 K 60 h.**

Naročila izvršuje po povzetju lekarnar **G. Piccoli** v Ljubljani, na Dunajski cesti. 3089 33—3

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina,

1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo v Vipavi**. — Izborna kvaliteta: letošnje belo mašno vino od 30—40 K. Sortirano vino rizling, beli burgundec, silvanec in zelen od 40—55 K, črni „Karminet“ po 55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. — Stara desertna vina v buteljkah po 1 do 1.20 K. vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po 2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadruga in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Velika božična prodaja!

Angleško skladišče oblek,

O. BERNATOVIĆ,

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Priporočam veliko zalogo oblek za dame, gospode, deklce, dečke in otroke po zelo znižani cení.

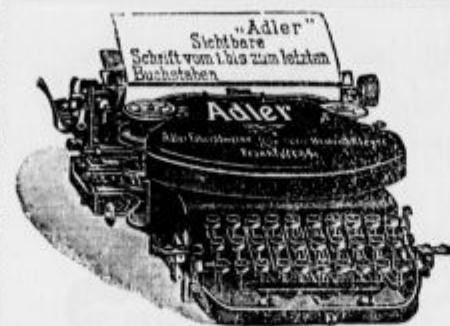
Modna trgovina PAVEL MAGDIČ, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezanine.
Jabots, Fichus, domski ovratniki in kravate.
Svilnati in baržunasti trakovi.
Pozamentarija, porte, žnore; resice, krepilne žnoreda tap talke.
Krepi in flori za zalovanje.
Zlate in srebrne resice, čipke in žnore.
Šerpe iz svile čipk in volne.
Nogavice za dame, dekleta in otroke.
Jopice, hlačke, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojence, posteljne podloge iz kavčaka.
Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.
Gumbi in različne igle.
Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezene čipke in vložki
Pajčolani za neveste, mirtovi venci.
Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.
Modrci in potrebščine za modrce.
Glave-rokavice in rokavice za uniformirance
pletene, letne in zimске rokavice.
Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.
Krtace za obleko, glavo in zobe.
3057 10-7

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in zepne rute.
Pravo Jagrovo normalno perilo, tricot-srajce, jopice in hlače.
Mrežaste in potne jopice, srajce, čipke in sport-pasovi.
Nogavice, naramnice, odeje in bazine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
Za lovec: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice.
Ogrevalci za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo.
Nahrbtniki, ovratniki, robci.
Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Prva slovenska modna
: trgovina za gospode :
Engelbert Skušek
Ljubljana, Mestni trg št. 19
se najtopleje priporoča

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi** :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Izvolite poslati po vzorce!

Barhenta flanele - - -
modnega blaga

platna, damasta, kanfasa itd., novih, katere pošilja franco slavno znana izvoz. tvrdka
V. J. Havliček in brat, Podčrbrady
(kralj. Češko). 2114 16

1 zavoje 40 metrov raznih ostankov perilnega blaga, letnega in zimskega, pošiljam za 18 K franko po povzetju.

Zlate svetiljke: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo
Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital-Stritar, ul. 7

Konkurenca.

Novo vino lastnega pridelka tvrdke

Br. Novakovič. rdeče (opolo) 24 in

28, rameno 32 vinarjev pol litra itd.,

se toči v Sodniških ulicah šte. 4. in na Rimski cesti šte. 5.

Toči se tudi pivo iz zagrebške delniške pivovarne.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment, Capsici comp.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehladu itd.; ceno 80 v.; K 1.40 in K 2. — se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabetsgasse šte. 8 nova.

Dnevno razpoložanje.
2957 42-1

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. okt. 1908
čez 54 milijon. kron.

Lastna glavna K 354.645.15.

Stanje vlog 31. oktobra 1908
čez 15 milijon. kron.

Sedaj: **Miklošičeva cesta št. 8, pritličje**
v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan
ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 kron čistih 4 krone 50 vin., na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nala-
ganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov
na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti
poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik in imejitelj komturnega križca
Franc Jožefovega reda z zvezdo.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Belec, posestnik, podjetnik, imejitelj zlatega zasluženega križca in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše,** vodja, graščak, državni in
deželni poslanec itd. — **Anton Kobi,** posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** stolni
dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar,** svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Fran Leskovic,** hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojil-
nice. — **Ivan Pollak ml.,** tovarnar. — **Karol Pollak,** tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šlibar,** župnik na Rudniku.

G. AUER-jevih dedičev
Ljubljana, Wolfove ulice šte. 12, Ljubljana

Priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem **svoje izborno**
marčno pivo v sodcih in steklenicah

Fran Zorec

Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 21

trgovina z moko in mešanim blagom

Podružnica Sv. Martina c. 23

se priporoča velecejenemu občinstvu v obilen obisk obeh trgovin zagotavljajoč najnižje cene in najtočnejšo 3064 postrežbo. 4-4

: Zaloga potrebščin za šivilje. :

:: Ljubljana :: **I. Wanek,** :: Ljubljana ::
sv. Petra cesta šte. 21 sv. Petra cesta šte. 21

krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinjših **kožuhovin**, raznovrstnih **kož**, **klobukov**, **čepic** lastnega izdelka vseh vrst. Velecejenim damam priporoča vsakovrstne **kolirje**, **mufe** in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. — Tu se tudi **kupujejo** raznovrstne **kože** od **divjačine** po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18-11

Tvrda Zabret & Huter
Britof pri Kranju

3179 3-2

išče

knjigovodjo

zmožnega dvojnega knjigovodstva in laščine.

Prošnje naj se pošljejo na gornji naslov do **15. t. m.**

Najlepši in najcenejši

novoletni reklamni koledarji

z okusnim tiskom firme

se dobe pri

Ivanu Bonaču
v Ljubljani.

Vzorce dopošljem na željo

:: brezplačno na ogled ::

Oddajo se po skrajni ceni

3107 tudi sami bloki! 5-5

Vsak torek
v kavarni **Leon**

koncert

sesteta na lok.

Začetek od pol 10. Vstop prost.

— Vsak dan —

celo noč odprto!

Za obilen obisk se priporočata 2965 velespoštovanjem 10-8

Leo in Fani Pogačnik.

Najnovejši stekleni nakit za božič drevesce

12 kos. sort. pisanih in srebr. steklen. krogičic in sadežev skrbno zaviti v kartonu, po velikosti in izvršitvi K — 40, — 50, — 60, — 70, — 80, — 1-30, 2-30, — 5 kos. v kart. v večji izvršitvi K — 60, — 80, — 90. Zbirka 24 kos. za K — 80, — 1-20, — 36 kos. za K 1-35, 1-60, 2-48 k. K 2-10, 2-50 2-60; 40 k. K 2-20, 2-80, 3-20, 3 kos. stekl. balonček. K — 50, angelj za božično drevesce K — 40, — 50, — 60. — Lametta, angel, lasci srebr. a i zlati, kuv. K — 06; žica za orehe 100 kosov K — 20. Svečice 24 kosov v kartonu K — 50, — 60; večje 15 kosov v kartonu K — 58, — 75. Držalci za sveče, tucat K — 50. — Razpošila proti naprej vposlanim denarjem, naročila čez 2 kroni po povzetju C. in kr. dvorni založnik **Hanns Konrad** 2331 razpošiljalnica v Mostu 1879. 7-5

Ilustriran glavni katalog na zaht. vsakomur zastoj in franko

Važno za trgovce itd.

Bogovolite poprašiti.

Dobro izvežban

strojepisec in stenograf

se sprejme takoj v pisarni **dr. Ludovika Filipič-a** odvetnika v Celju. Plača po dogovoru. 3189 3-3

Lep gramofon

z ameriškimi ploščami se ceno proda. Naslov na **M. M. 73**, pošta Žiri pri Škofji Loki. 3168 2-1

Najkoristnejši! Najkoristnejši!

Miklavžev ali božični dar

pridnim otrokom je pač dobra knjiga. **Kdor hoče vzgojiti dobre otroke, naj jim, dá prebrati koristne knjige.** Povesti, ki napeljujejo k dobremu zgledu, ki kažejo nasledke slabega dejanja in povečujejo čednostno življenje, vplivajo na mladino navadno bolj vpešno kakor beseda bodisi resno opominjevanje ali strogo grajanje. Upamo, da nam torej Miklavž ne zameri, če ga opominimo na nekatere za slovensko dečo posebno koristne knjige. Za manjše otroke priporočamo v prvi vrsti posamezne vezane letnike lista:

„Angelček“

Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj urejuje Anton Kržič.

Poleg resnobno podučnih, kratkočasnih povestic obsega „Angelček“ tudi mnogo gradiva za kratkočasno zabavo in nedolžno šalo. Otroke razveseljuje tudi podobe, katerih je v listu v izobilju. Vsak letnik tega krasnega lista obsega navadno okoli 200 strani in ima velikost 12 1/2 x 19 1/2 cm. Kljub lepi obliki in zelo mnogostranski vsebini velja vsak letnik

trdo vezan samo 80 vinarjev.

S tem niso plačani niti tiskovni stroški, še manj pa vezava itd. Vendar pa velja ta **znižana cena** do novega leta. Dobijo se še vsi letniki od leta 1894, pa do leta 1906.

Na „Angelčka“ naj bi Miklavž ja ne pozabil, če podari vsakemu pridnemu otroku vsaj en letnik, še bolje pa več letnikov, bo napravil s tem mladini veliko veselje, a je tudi mnogo koristil.

Za mladino, ki je že iz prve detinske dobe, pa se posebno priporoča:

„VRTEC“

„Casopis s podobami za slovensko mladino.“ Ta list skrbi, da ima vedno raznovrstno vsebino mikavno, podučno in zabavno v prozi in in poeziji, krasi ga mnogo podob. Vsebinska je zelo mnogostranska, oblika še večja kakor pri „Angelčku“ in se dobi vsak letnik do novega leta tudi po **znižani ceni** in sicer

vsak vezan letnik po K 3.—

Na razpolago so še letniki: 1889, 90, 91 in od letnika 1893 do letnika 1907.

Priporočamo tudi krasne

Spillmanove povesti

in sicer

1. zv.: Ljubite svoje sovražnike! II. nat. Cena 40 v.
2. zv.: Maron. krščanski deček iz Libanona. Cena 40 v.
3. zv.: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. Cena 40 v.
4. zv.: Praški Judek. Povest. II. natis. Cena 40 v.
5. zv.: Ujetnik morskega roparja. Povest. Cena 40 v.
6. zv.: Arumugam sin indijsk. kneza. Povest. Cena 40 v.
7. zv.: Sultanovi sužnji. Cena 60 v.
8. zv.: Tri indijanske povesti. Cena 60 v.
9. zv.: Krajčin nečak. Cena 60 v.
10. zv.: Zvesti sin. Cena 40 v.
11. zv.: Rdeča in bela vrtnica. Cena 40 v.
12. zv.: Korejska brata. Cena 60 v.
13. zv.: Boj in zmaga. Cena 60 v.
14. zv.: Prisega huronskega glavarja. Cena 60 v.
15. zv.: Angelj sužnjev. Cena 40 v.
16. zv.: Zlatokopl. Cena 60 v.
17. zv.: Prvič med indijanci ali vožnja v Nikaraguo. Cena 60 v. 2988 10-10

Vsak zvezek velja trdo vezan 20 vin. več.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Veletrgovina železa

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

se priporoča cenjenim odjemalcem.

SLIVOVKA

tropinovec

kranjski brinjevec

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-jeve pivovarne.

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Trgovina s specerijskim
blagom.

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča svojo novourejeno

Trgovina z moko in de-
želimi pridelki.

glavno zalogo rudninske vode.

3188 5-2

Velika pražarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.

Točna in solidna postrežba!
Na drobno in debelo.

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho.

Radi velike zaloge **znatno znižane cene!**

Ugodna prilika za nakup: vezenin, pričetih in izvršenih
žen. ročnih del, idrijskih čipk, vstavkov, svile, volne, bombaža itd.

Velika izber drobnega in modnega blaga: rokavice, nogovice, ovrat-
nikov, kravat i. t. d.

Predtisk in vezenje monogramov ter drugih risb.

Primerna darila za godove in druge prilike.

Priporoča se velespoštovanjem

F. Meršol

Ljubljana, Mestni trg 18.

3043 5-5

Od 25. novembra do 25. decembra

prodajam v Šolskem drevoredu na svojih stojnicah na levo od
jubilejskega mostu

prima slanino brez kože, od prašičev iz
lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1.50 II. vrste kg. 1.30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1.40 II. vrste kg. 1.20. 3098 (12)

Elija Predovič.

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora **obleke** in **površnike**,
zimske suknje in **dežne plašče** za **gospode** in **dečke**
kakor **najmodernejšo konfekcijo** za **dame** in **deklice**.

Konfekcijska trgovina **A. Lukić**

== Pred škofijo šte. 19. ==

2811 33

Trgovina s specerijo, delikatesami in vinarna

FR. KHAM

Ljubljana, nasproti hotela „Union“.

Priporoča razen vsega drugega blaga
tudi fini narezek vseh vrst klobas,
razne ribe, sveže, okajene, osoljene,
marinirane, vse vrste južnega sadja,
ter vina v buteljkah in šampanjca.

3167 5-17

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj,
kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek,
pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Delniški kapital 120,000.000 K

Rezervni zaklad 64,000.000 K

Podružnica

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejme **vloge** na obrestovanje v tekočem računu,
na **giro-račun** in proti hranilnim knjižicam,
izdaja **obrestujoče** se blagajniške liste,
dovoljuje **posojila** na tekoči račun, dalje **stavbna po-**
sojila, **carinska posojila**, **davčna jamstvena**
posojila, **hipotekarna posojila** itd.
eskomptira **menice** in **devize** in **priskrbuje** njih **inkaso**,
izdaja **nakazila**, **kreditna pisma** in **priporočilna pisma**
na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske **rente**, **zastavna**
pisma, **delnice** in **srečke** in daje vestno navodila za
nalaganje kapitala,
priskrbuje in deponira **vojaške ženitvene kavcije**, **služ-**
bene kavcije in **vadije** za udeležbo pri dražbah,
sprejema v **shrambo vrednostne papirje** in oskrbuje njih
upravo in **razvidnost**,
oddaja proti **ognju** in **vlogu** **sigurne samoshrambe**
(Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter spre-
jema **vrednostne predmete (precijeze)** v hranitev,

zavaruje **srečke** in izžrebajoče efekte proti **izžrebni izgubi**
in oskrbuje brezplačno **pregledovanje** vseh žrebanju
podvrženih papirjev,
plačuje **kupone**, **izžrebane papirje** in **valute** pri svoji
blagajni,
daje **predjeme** na **vrednostne papirje** in blago ter
sprejema **borzna naročila** za tu- in inozemske borze,
priskrbi za svoje naročnike **trgovske informacije** v tu-
in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 7

Podružnice: Bolcan, Bregenca, Brno, Feldkirch, Gablone, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovica, Olomuc, Opava,
Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.